

अथ यैषमकारविवा
राकोपुजाविधिपरम्भ

स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥ अथ आदित्यवाशरत्नोद्घा-
विधितिरिव्यते ॥ कर्त्तुं श्रुतिराचानोदिपंप्रज्वाल्यसंकल्पं कुर्यात् ॥ अथ
हस्त्यादिशुभकृत् गोत्रस्या शुभशर्मणो ममेह सर्वपापक्षयसंज्ञा व्याधिदुष्टकु-
ष्ठविस्फोटकादि रोगपिडा सकलशत्रुवैरी दुष्टदुर्जन द्विषमित्रादिसपत्नो-
धेवतावत्स न पूर्वक सदासौ प्राग्यत्मा बुरागे मत्तमे विता वा प्रिका-
मो दीपकलसगणेशपूजाः पूर्वक सपरिवारसूर्यादि द्वादशदलदेवता
पञ्चतत्त्वपूर्वकसूर्य्यपूजनमहं करिष्ये ॥ तमोत्पन्नतापनिदीपं संपूज्यः
॥ आजिघृक्षलक्षामिति कलसं संपूज्य गता नान्वेति गतापत्तिं संपू-

हरि ॥

॥ १ ॥

ज्यः॥ ततः सूर्यस्य ध्यानम्॥ अरुणो रूपायं कजो निवसः कमले प्री॥
तिवरो करो दधानम्॥ अमुं वाहितमरातस्त्रिनेजोरविरक्तमशता
कुलोद्भासितः॥ एवं ध्यात्वा संपूज्य वहिः पूजां बुध्यते॥ अर्घादि
कसामांगीत्यादिनां विधायः॥ पूजासामग्रींश्चात्मानं संप्रोक्ष॥ पूजां स
कल्पं विधाय पाठमथासक्तिः पूजयेत्॥ यथा प्राणादि॥ तैंदि प्राय
नमः॥ रिस्रध्माय नमः॥ रंजयाय नमः॥ रैभद्राय नमः॥ रैविभूताय
नमः॥ रैविमलाय नमः॥ रैअद्याय नमः॥ रैविद्युताय नमः॥ ६ः सर्वप्रुवे

भ्यः नमः ॥ प्रथमवर्णा पूजा ॥ पूर्वदिक्कमेरा ॥ मित्राय नमः ॥ विष्णवे नमः ॥
॥ सू. पू. ॥ वरुणाय नमः ॥ सहस्रकिरणाय नमः ॥ भानवे नमः ॥ तयमाना वन नमः ॥ ई
शाय नमः ॥ रवे नमः ॥ गभस्तिने नमः ॥ यमाय नमः ॥ दिनकराय नमः ॥
॥ २ ॥ हिरण्यपरेतसे नमः ॥ ईश्वरणा पूजा ॥ ततो मध्ये सर्व्वध्यात्वा पूजये
त् ॥ हरितहृषरथं दिवाकरं कनकमयं विजरेणुपंकजं ॥ रं प्रतिदिनमु
दयेन वनं वंशारणमुपैति हिरण्यपरेतसम ॥ उदयगिरीमुपेतं प्रास्व
रं यस्मिन्सकलभुवननेत्रं रत्नलोपधेयं ॥ तिमिरकरिप्रगंडं वो

॥ राम ॥

॥ २ ॥

धकपमनीनां सुरा ~~विष्णु~~ चरमभिवन्दे सुन्दरं विश्वदीपं ॥ इति ध्यात्वा
॥ ~~अथ प्राथम्यं~~ ॥ स्वागतं ते माहाभाग ॥ स्वागतं लोकलोचन ॥ मध्याख्यं तु य
त्कर्म तत्र शाधिभवप्रभोः ॥ ~~अथासनम्~~ ॥ चरचरस्य भूतस्य आधारस्य
महर्षते ॥ मया प्रकल्पितं देव आसनं परिगृह्यतां ॥ ~~अथार्घ्यम्~~ ॥ रक्तचन्द
नगंधाख्यं गंधाक्षततिलैर्घवैः ॥ उमदुर्वाफलैः पूर्णैः र्योषं प्रतिगृह्यताम् ॥
~~अथाचमनम्~~ ॥ त्वदर्थं कल्पितं दिव्यं पवित्रं स्वादुशीततप्तम् ॥ एतदाद्य
मनंदेवद्युप्ररोधं कृतासनः ॥ ~~अथ आवाहनम्~~ ॥ आवाहयाग्निदेवेशय
महसं सुगार्चितम् ॥ ~~अथ पादमंजः~~ ॥ मया ~~हृतं~~ हुतं तु सुसितं पादार्घ्यं वि
१ जयाकुसुमसंकासं पुजार्थं प्रतिगृह्यताम् १

सू० पू०

३॥

मत्तं विप्रो॥ सपयान्नरेण स्वाप्रिन्तं पाद्यमेपरिजृताम्॥ अथ मधुपर्कं॥
मधुपर्कः सुभं प्रस्यं दध्ना ज्यमधुसाधिताम्॥ तजुषत्विधातेन सपयाम्
कवत्सल॥ अथ पुनराचमनीयम्॥ जतेन प्रिततुत्येन पुनराचमनं कुरु॥
॥ जगतां भुक्तिहेतुत्वं त्राहि मां भवसागरतः॥ ~~साधनेति ध्यानं॥~~ अथ पं
चांगतलानं॥ ~~अथांगतलानं॥~~ नत आये अस्यात्रिति श्रद्धोदकध्यान
म्॥ ~~अथांगतलानं॥~~ वत्सुरत्तं देवशसदशेन तने सुभे॥ म
यानि वेदितं भक्त्या गहाणपरमेश्वर॥ ~~अथ यमोपवीतं॥~~ यज्योप
वीतं परमं वत्सलानि प्रितं गुरु॥ मया हतं वत्सलं गहाणसुरशतम्
पवेदधिघृतं स्मरं मधुसर्करसंघुतं पञ्चा मतेन स्तपनं क
रीष्यामि सरोतं मे॥

॥३॥

॥राप्र॥

~~॥ अथासंकारं ॥~~ भूतानि निविचि जातिवहु मूल्यानि भास्वरः ॥ किरीटि
 कुंडलादीनि मप्रदीनस्य गृह्यताम् ॥ मलमंत्रेण वस्त्रं आचमनम् ॥ अ
~~थ च नमः ॥~~ सुगंधैर्धनसारद्ये निर्मितं देववत्सव्यक्षकर्मसत्तोज्ञं
 गङ्गुगंधर्ववंदितं अथाक्षता आकूषेति अथ द्रव्यं करवीरजपा
 दिनि पुण्यानि विविधानि चः जात्यादीनि सुगंधीनि देवेश प्रतिगृह्य
 ताम् ~~अथ द्रव्यं~~ वनस्पत्युद्बोदिव्यो गंधाढ्यः सुमनोहरः ॥ आं
 वेयं सर्वदेवानां धनोयं प्रतिगृह्यताम् ॥ ~~अथ दीपः ॥~~ दीपं सदूर्ति संयु

॥ सू. ॥ कंवद्विनाथोजितं मया ॥ दीपोऽयं मम दक्षत्वं गहारातिमिगमः ॥ अथ नै
 वेद्यं पक्वापकरतोऽहं नैवेद्यं च वतुर्विधं ॥ लुब्धं सर्वलोकानां
 नैवेद्यं प्रतिगृह्यताम् ॥ अथ तां वृत्तं प्रीतिदं सुखदं पुष्पं रोगघ्नं मु
 चमदतमम् ॥ दुर्लभं सर्वलोकानां ता वृत्तं प्रतिगृह्यताम् ॥ अथ ह्यत्र
 चाक्षरसव्याज्यादिमंत्रः ॥ यत् किंचिदुत्तुजातं ते उपनीतं प्रभा
 करः ॥ ह्यत्र चामरशय्यादितत्सर्वं प्रतिगृह्यताम् ॥ मूलैर्बन्धनं ॥
 ॐ अथ निमज्जनम् ॥ चन्द्रादिभ्यो च धरणीविद्युदग्निप्रजा

मन्त्रेणार

राम

४

पति॥ सर्वज्योतींश्चिःप्रारतिदेवेनाप्रतिगृह्यताम्॥ अथप्रदक्षि
णाद्यानिकानिचपापानिजन्मानुरक्तानिच॥ तानितानिष
दस्यन्तिप्रदक्षीणिपदेपदे॥ अधनमस्कारः॥ कातात्मासर्वभूता
त्मदेवात्मनविश्वतोमुख॥ यस्मादग्नीदुरूपत्वनतं प्राहिप्रभा
कर॥ अग्निमीतेनमस्तुभ्यं ईवेतोर्ज्येतिभास्करः॥ अग्न्याप्राहि
वरदनमस्तेज्योतिषांपते॥ अधस्तुतिंपठेत्॥ सप्ताश्वरथमा
रुढेऽग्रहणायस्यसारथि॥ श्वेतपयसधरं देवं त्वां सूर्यं प्रब्रूयात्

॥सू.प॥

॥५॥

महम् ॥ बंधकपुष्पसंकासं हारकुंडतभूषितम् ॥ एकचक्रधरं देवं
त्वां ॥ लोहितवर्णसंकासं ~~लोकपितामहम्~~ सर्वलोकपितामहम् ॥ सर्व
व्याधिहरं देवं त्वां ॥ त्वां देवसारं चक्रिं ब्रह्माविष्णुमहेश्वरं ॥ परं
धर्मपरं ज्ञानं त्वां ॥ त्वां पृथ्वी अस्तेजश्च वायुसकासमंडलं ॥ स
र्वशं श्रीजगन्नाथं त्वां ॥ त्वां देवलोककर्ता च कीर्तिकार साभान
व ॥ तेजो रूपधरं देवं त्वां ॥ अखंडमंडलाकारं वायुजन्मविवर्जि
तं ॥ गगने मंडलमाध्वं त्वां ॥ निर्मलं निर्विकारं च निर्विशेषं निरा

॥राम॥

॥५॥

मयं॥ जगत्कर्ता जगत्कर्ता त्वां॥ सूर्यलोचनं पठे नित्यं ग्रहपीडा विना
 नमः॥ धनं धान्यं मनो वां॥ शिवरात्रि सहस्रे मुहूर्त्वा जागरां॥ वे
 मि॥ तत्पुष्पं लभते सर्वं त्वां॥ अश्वमेध सहस्राणि वाजपेयशतानि
 च॥ कन्याकोटि सहस्राणि त्वां॥ गद्याधिराजप्रदानेन विचरां च त्व
 मुद्गरः॥ दद्याद्योगेश्वरं देवं त्वां॥ एकादशी सहस्राणि संक्रांतिं च सत
 दयम्॥ सप्तकोटि अमावास्यां त्वां॥ कोटितीर्थं कृतज्ञानं विंशत्य
 म्नाभोजनं कुरुक्षेत्रे कृतज्ञानं त्वां॥ अंधे कोटशतौपेतं सोमनाथं तथै॥

वच॥ केदारमुदकं पिबित्वा पुनर्जन्म न विधत्ते॥ एतन्मुक्तिरुतं प्रावं पोषणं
 रविवासो॥ व्याधिकष्टं न दारिद्र्यं सूर्यलोके स गच्छति॥ इति सूर्यस्तुतिः
 ॥ अथ क्षमापणम्॥ अज्ञानादिस्मिते श्रीन्यायतर्कमधिकं कृतम्
 विपरीतनुत्तत्सर्वक्षमत्वपरमेस्वर॥ अथ विसर्जनम्॥ कमलबंध
 मनेकगुणलियादिनम्रिणामंडलं हतमानसम्॥ सकललोकविलोक
 नलोचनम्॥ रविमहं प्रणमामि सदा सदा॥ अथ दक्षिणा
 अद्यैत्यादिदेशकालौ स्मृत्वा श्रीसूर्यं नारायणं व्रतपूजनकर्मपु

॥ राम ॥

॥ ६ ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यथा १.

निष्ठासांगतासिद्धार्थं इमां दक्षिणां यथा देवताकं तथा अतः प्रजा
॥ सू. ५ ॥ पतिदेवताकं नानानामगोवेभ्यः नानानामशर्मणोभ्यः नानामसेभ्यः य
था भागं विभज्य इमां दक्षिणां तु भ्यमहं संप्रददे ॥ इति रविकारव्रतप
जाविधिप्रमाणम् ॥ शुभम् ॥ इति सप्तम् ॥ ॥ सातमिति आश्विनाव ॥ ताम् ॥
दि तेज ॥ शुभम् ॥ लिखितं इदं पुस्तकं तिलानाथव्यधिकारिशर्मणो
निपदेन ॥ यदि सुदो अशुद्धो वा मप्रदीयो नदीयते ॥ ६ ॥

७

स्तोत्रे ५३० रत्ने. ६३० ४८ त्रये. १३० शशि. त्रये. ८ वंदिका. त्रये. ८३०
 त्रये. १०३० ज्योतिर्गाथे. ११३० श्री. त्रये. १२३० श्री. त्रये. १३३० अंगदा. त्रये. १४३०
 परांग. त्रये. १५३० परांग. त्रये. १६॥ ततो धूप. दीप. गंध. फल. ताम्बूल. म. व. म. सुगन्धि. द्रव्य. म. य. सा. क्रा. य. स. पार. क.
 रा. य. सा. यु. धा. य. सा. व. र. रा. य. य. म. स. स. म. य. धा. मि. त. म. त. त. पुष्पा.
 रा. ग. ही. त्वा. म. त. या. व. द्वा. र्वा. त्वा. य. स. र्वा. का. म. फ. ल. प्र. द. म. म. या.
 ह. त. ग. हा. रा. द. म. स. लो. भ. व. स. र्वा. द. श. ति. वि. ज्ञा. प्य. पुष्पा. ज्वा. लि. द.
 या. त. त. भो. म. रा. ड. ल. दी. पा. य. शि. रा. र. त्वा. य. ध. र्ज. ट. क. ला. भि. र्वा. द. मा.
 ना. य. त. म. श्र. द्वा. य. व. र्ज. वे. श. ति. अ. थ. फ. ल. व. द्वा. न. द्वा. कु. श. स.

पू. पू.

युतं संतं क्षीराम्बुना पूर्य. ॐ विद्ये विद्यौ माहिती वंन्द्रि की वन्द्यमुखी
स्वाहा इति दशवारमभि नमः. वन्द्याभिमुखार्घ्यनिवेदयेत्. तत्र
मंत्रः. ॐ क्षीरोदारी वसुभरत आग्रिनेत्रसमुद्भवः. गृहाणार्घ्यं
मिदं देवपूरां वन्द्यनमोस्तुते. १ ॐ ज्योत्स्नायते तमस्तुभ्यं तम
स्ते ज्योतिषो म्यते. तमस्तो रारिणी को तगृहाणार्घ्यं नमोस्तुते.
अनवच्छिन्नधारं यातय नदद्यात्. ततो मूलमंत्रेण अष्टोत्तर
शतं १०८ यथाशक्ति स्वां जेय कुर्यात्. अथ डादक्षिणा. ततो गी
राजतम. दर्पणं वडादश्य. अग्नौ लिम्बध्या प्रार्थयेत्. ॐ नमोस्तु
स्वाम्यै तस्मै पायपरमामृतवर्षिणे. जगतां जीवभूताय जीवदा जैते

रामः
५